

The Creation of Thai Music Composition: Homrong Duriyakawi

Sri Samutsongkhram

การสร้างสรรคผลงานทางสัคคีตศิลป์ไทย : โหมโรงดุริยกวีศรีสมุทรสงคราม

Kritsanaphong Thatsanabanjong

กฤษณพงศ์ ทักธนบรรจง

Faculty of Arts, Silpakorn University, Thailand

Corresponding author

e-mail: topno17@hotmail.com

Received 18-10-2024

Revised 08-12-2024

Accepted 10-12-2024

Doi: 10.69598/artssu.2024.4105.

Keywords: Thai classical music, composition, Samut Songkhram, overture

คำสำคัญ: ดนตรีไทย, ประพันธ์
เพลง, สมุทรสงคราม, โหมโรง

Abstract

Objectives: Thai music holds significant cultural importance as the national music of Thailand. Samut Songkhram Province, renowned for its rich musical heritage, is home to numerous accomplished Thai musicians and music educators who have made substantial contributions to the composition of Thai songs and the advancement of Thai music through their creative and scholarly works. This research aimed to explore the contexts related to Duriyakawi in Samut Songkhram Province to contribute to the body of knowledge surrounding Thai musical composition, specifically focusing on Homrong Duriyakawi Sri Samut Songkhram, and to create and exhibit Thai musical compositions, with an emphasis on Homrong Duriyakawi Sri Samut Songkhram.

Methods: This research, data were collected from two main sources: first, relevant textbooks, printed materials, research, musical scores, and audio tapes; second, interviews with four Thai musical composition experts, based on the sections in the Intangible Cultural Heritage Data Collection Form designed by the Department of Cultural Promotion, Ministry of Culture. Then, these collected data were analyzed, compiled and applied to compose songs. After that, the researcher edited, made variations, held a rehearsal, adjusted the ensemble, fine-tuned the melodies and wrote musical notation to perform in public.

Results: The research highlighted the extensive history of Thai classical music in Samut Songkhram province, which is known for producing many notable composers. As part of this exploration, the researcher created a significant piece titled "Homrong Duriyakawi Sri Samut Songkhram," which consists of four distinct segments in the traditional Thai overture style known as Homrong. In detail, the first section reinterprets the first stanza of Bulun Loi Luean Songchan, initially crafted by King Rama II, expanding it from a two-level structure to a three-level structure while adding melodic embellishments known as Luk Tok. The second section draws upon the melodic patterns from Khruan Ha Samchan, which features a three-level structure composed by Luang Pradit Phairoh (Sorn Silapabanlang). The third section incorporates Luk Tok elements from *Yo Salam Samchan*, a three-level composition by Professor Dr. Uthit Naksawat. Finally, the fourth section utilizes Luk Tok from Usaraen Samchan by National Artist Uthai Kaewla-iat with modifications to the Luk Tok's tonal trajectory from Tonic to Dominant with the ending melody of "Wa," culminating in a conclusion aligned with the traditions of Thai music composition of prelude-overture. These compositions are rooted in the melodies originally crafted by esteemed Thai music maestros from the Samut Songkhram province.

Application of this study: This study will be beneficial to those interested in composing Thai overture music because they can study how to create Thai musical compositions via Homrong Duriyakawi Sri Samut Songkhram. In addition, this will be useful for preserving the cultural heritage of Thai classical music creation and composition.

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: ดนตรีไทยเป็นดนตรีประจำชาติของประเทศไทย จังหวัดสมุทรสงครามเป็นจังหวัดที่มีนักดนตรีไทยและครูดนตรีไทยที่ประพันธ์เพลงไทยหลายท่านซึ่งได้สร้างผลงานทางด้านดุริยางคศิลป์ไทยเอาไว้จำนวนมาก การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทที่เกี่ยวข้องกับดุริยกวีในจังหวัดสมุทรสงคราม สร้างองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์ผลงานทางสัคคีตศิลป์ไทย : โหมโรง ดุริยกวีศรีสมุทรสงคราม สร้างสรรค์และจัดแสดงผลงานการสร้างสรรคผลงานทางสัคคีตศิลป์ไทย : โหมโรงดุริยกวีศรีสมุทรสงคราม

วิธีการศึกษา: การวิจัยนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ส่วน ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารหนังสือ สิ่งพิมพ์ งานวิจัย และผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนรวบรวมโน้ตเพลง และเทปบันทึกเสียง และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการลงภาคสนามใช้การสัมภาษณ์บุคคลที่มีความเชี่ยวชาญด้านการประพันธ์เพลงไทยจำนวน 4 คน โดยใช้ข้อมูลตามหัวข้อการจัดเก็บตามแบบฟอร์มการจัดเก็บข้อมูลรศกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ประมวล และประพันธ์เป็นเพลง จากนั้นเรียบเรียงและแปรทำนอง จัดซ้อม บรรเลง แก้ไขปรับปรุงทำนองและบันทึกเป็นโน้ตเพื่อจัดการแสดงดนตรีสู่สาธารณชน

ผลการศึกษา: ผลการศึกษาพบว่าสมุทรสงครามเป็นจังหวัดที่มีประวัติความเป็นมาทางด้านดนตรีไทยมาอย่างยาวนาน และมีนักดนตรีที่มีผลงานประพันธ์เพลงไทยหลายท่าน จากการสร้างสรรค์ผลงานทางสังคีตศิลป์ไทย : โหมโรงดุริยางีศรีสมุทรสงคราม ผู้วิจัยได้ประพันธ์เพลงประเภทโหมโรงมี 4 ท่อน โดยในท่อนที่ 1 นำเพลงบุหลันลอยเลื่อน 2 ชั้นท่อนที่ 1 ของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยมาขยายเป็น 3 ชั้น แล้วนำลูกตกมาประพันธ์เป็นโหมโรงดุริยางีศรีสมุทรสงครามท่อนที่ 1 ในท่อนที่ 2 นำลูกตกเพลงครวญหา 3 ชั้น ของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) มาประพันธ์ ในท่อนที่ 3 นำลูกตกเพลงโยสลัม 3 ชั้นของศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ นาคสวัสดิ์มาประพันธ์ในท่อนที่ 4 นำลูกตกเพลงอุตรเรน 3 ชั้น ของครูอุทัย แก้วละเอียด (ศิลปินแห่งชาติ) แต่มีการเปลี่ยนเสียงลูกตกจากทางเพียงออบนมาเป็นทางเพียงออล่างแล้วนำมาประพันธ์ และลงท้ายวาทตามขนบโบราณของเพลงไทยประเภทโหมโรง ซึ่งเพลงที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการประพันธ์เป็นเพลงที่เกิดจากการประพันธ์ของศิลปินทางดนตรีไทยในจังหวัดสมุทรสงคราม

การประยุกต์ใช้: การศึกษานี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจประพันธ์เพลงไทยประเภทโหมโรง เพราะสามารถศึกษาการสร้างสรรคผลงานทางสังคีตศิลป์ไทยผ่านโหมโรงดุริยางีศรีสมุทรสงครามได้ นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ในด้านอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมกระบวนการสร้างสรรค์และประพันธ์เพลง

บทนำ

ดนตรีไทยเป็นดนตรีประจำชาติของประเทศไทย ซึ่งดนตรีประจำชาติสามารถบ่งบอกถึงความเจริญทางด้านอารยธรรมของชาตินั้น ๆ ดนตรีไทยเป็นสิ่งที่บรรพบุรุษไทยได้สร้างขึ้นไว้เป็นสมบัติของชาติสืบทอดมาจากรุ่นสู่รุ่นเพื่อให้รักษาคุณค่าทางวัฒนธรรมอันล้ำค่านี้ไว้สืบไป ดนตรีไทยมีส่วนประกอบต่าง ๆ ที่หลอมรวมกันไว้ ศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีหรือดุริยางคศิลป์ นับเป็นศาสตร์สำคัญอีกแขนงหนึ่งซึ่งมีการสืบทอดรวบรวมคุณค่าอันเป็นเอกลักษณ์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาของคนไทย ศาสตร์ชนิดนี้จึงไม่หยุดอยู่กับที่ ดนตรีไทยจึงยังมีการพัฒนาสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

ในปัจจุบันรูปแบบการเรียนดนตรีไทยที่มีมาแต่อดีต ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามอิทธิพลทางสังคมและวัฒนธรรม อันเกิดจากตัวแปรต่าง ๆ ทางสังคม ตัวแปรที่สำคัญประการหนึ่งคือ สถานศึกษาในระดับต่าง ๆ ที่มีการเรียนการสอนดนตรีไทย ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนดนตรีไทยให้สอดคล้องกับหลักสูตรตามเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ ส่งผลให้ภูมิปัญญาของนักดนตรีไทยในอดีตซึ่งได้คิดกลวิธีถ่ายทอดที่แฝงไปด้วยเหตุผล และคุณประโยชน์ในการเรียนดนตรีไทยรวมไปถึงจิตวิญญาณของความเป็นไทยค่อย ๆ จางหายไปทีละน้อย

ดนตรีไทยเป็นดนตรีที่มีความเฉพาะตัวที่ไม่เหมือนกับดนตรีใดในโลก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเครื่องดนตรีไทยที่มีเอกลักษณ์เฉพาะแตกต่างจากเครื่องดนตรีอื่น ๆ ของชาติต่าง ๆ เครื่องดนตรีไทยจะมารวมกันในการบรรเลงในโอกาสต่าง ๆ มีทั้งวงมโหรี วงปี่พาทย์ วงเครื่องสาย เป็นต้น และอีกสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของดนตรีไทยก็คือเพลงไทย

เพลงไทยเป็นเพลงที่มีเอกลักษณ์แตกต่างกัน โดยเพลงไทยมีหลายประเภทขึ้นอยู่กับลักษณะของวงดนตรีและโอกาสที่ใช้ในการบรรเลง เช่น เพลงโหมโรง เพลงประกอบพิธีกรรม เพลงประกอบการแสดง เพลงขับเรื่องและขับเพลง เพลงสำเนียงภาษา เพลงเถา เพลงเดี่ยวและเพลงลา เป็นต้น โดยเฉพาะเพลงที่ใช้เริ่มในการบรรเลงดนตรีไทยจะต้องใช้เพลงโหมโรง

“เพลงโหมโรงเป็นเพลงบรรเลงอันดับแรก แต่เดิมเพลงชนิดนี้ใช้สำหรับบรรเลงประกอบด้วยวงปี่พาทย์เป็นหลัก เพราะมีเสียงดังใช้บรรเลงกลางแจ้งสามารถใช้สื่อสารได้ยินในระยะไกล เพราะการอยู่อาศัยของคนไทยสมัยโบราณมักอยู่กันเป็นหมู่บ้านมีวัดเป็นจุดศูนย์กลางและบ้านแต่ละหลังมักปลูกห่างกัน เนื่องจากต้องเว้นเนื้อที่ว่างสำหรับใช้เพาะปลูกและทำกิจกรรมต่าง ๆ ดังนั้นหากต้องการจะรวมตัวกันทำกิจกรรมใดก็ตามต้องมีอาณัติสัญญาณที่ดังกังวานได้ยินชัดเจนนั่นเอง เช่น การเดินตีฆ้องป่าวประกาศ ซึ่งใช้กันอย่างแพร่หลายและเข้าถึงครัวเรือนแต่ละหลังได้ง่าย ต่อมาเมื่อมีวงดนตรีสำหรับบรรเลงประกอบพิธีกรรมและการแสดงต่าง ๆ เช่น วงปี่พาทย์ จึงใช้วงชนิดนี้บรรเลงประกอบก่อนเริ่มกิจกรรมต่าง ๆ แทนการเดินตีฆ้องป่าวประกาศทำนองเพลงที่ใช้ประกอบจะเป็นทำนองเพลงเฉพาะเพื่อให้ผู้ที่ได้ยินเข้าใจและทราบถึงกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นและสามารถเข้าร่วมกิจกรรมนั้นได้อย่างทันทั่วทั้งที่ เพราะคนไทยในสมัยก่อนนั้นผูกพันกับเพลงไทยอย่างมากเมื่อได้ยินทำนองเพลงใดก็จะตีความถึงจุดประสงค์ของการบรรเลงนั้นได้เสมอ”

(Aroonrat, 2007 : 139)

ในด้านของผู้ประพันธ์ก็คือนักดนตรีไทย ซึ่งถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่สามารถเผยแพร่ดนตรีไทยด้วยการบรรเลงให้กับคนทั่วไปได้รับฟัง เปรียบเสมือนเป็นสื่อกลางที่ถ่ายทอดเพลงไทยจากผู้ประพันธ์เพลงไปถึงผู้ฟัง ซึ่งนักดนตรีไทยที่เป็นผู้บรรเลงถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการเผยแพร่เพลงให้กับผู้ฟัง ถ้าบรรเลงได้ไพเราะก็จะยิ่งทำให้เพลงของผู้ประพันธ์เพลงมีความไพเราะน่าฟังขึ้นไปอีก ครุตนตรีไทยที่มีความสามารถทางด้านการประพันธ์เพลงไทยมีมากมายหลายท่าน ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด แต่มีจังหวัดที่มีนักดนตรีไทยและครุตนตรีไทยที่ได้ประพันธ์เพลงไทยไว้มากและเป็นเพลงที่นิยมบรรเลงอย่างแพร่หลายจนถึงปัจจุบันมีหลายจังหวัด หนึ่งในนั้นก็คือจังหวัดสมุทรสงครามซึ่งเป็นจังหวัดที่มีนักดนตรีไทยและครุตนตรีไทยที่ประพันธ์เพลงไทยหลายท่าน

จังหวัดสมุทรสงคราม แต่เดิมเรียกเมืองแม่กลอง การตั้งถิ่นฐานบริเวณปากแม่น้ำแห่งดินแดนนี้ สันนิษฐานว่า คนกลุ่มแรกเป็นชาวแม่กลอง (เดิม) จากจังหวัดอุทัยธานี อพยพมาตั้งบ้านเรือนในที่นี้ ชาวแม่กลอง (เดิม) ในจังหวัดอุทัยธานีเป็นชาวแม่น้ำเคยอยู่ริมแม่น้ำท่าแพเพชรมาก่อน เมื่อแม่น้ำนั้นขึ้นเขินการทำมาหากินของราษฎรฝืดเคือง จึงพากันอพยพมาหาทำเลที่อยู่ใหม่ เรียกหมู่บ้านทั้งขึ้นใหม่ว่า “บ้านแม่กลอง” ตามชื่อบ้านเดิมของตน ที่มาของชื่อบ้านแม่กลอง นอกจากที่กล่าวอ้างแล้ว ยังมีเรื่องราวที่เล่าสืบเนื่องกันมา ว่าด้วยเรื่องกลองใหญ่ ที่วัดใหญ่ ตำบลแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม มีนัยแบ่งเป็น 2 ทาง คือ

“สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 หลวงศรีสวัสดิ์ (ชื่น เทพสุวรรณ) นายอำเภอเมืองศรีสุวรรณ จังหวัดกาญจนบุรีย้ายมาเป็นนายอำเภอแม่กลองได้นำขลุ่ยขลุ่ยใหญ่ที่ได้มาจากจังหวัดกาญจนบุรีมาขลุ่ยท่ากลองใบใหญ่ขึ้นหนึ่งใบ ซึ่งด้วยหนังสือกระทรวงมหาดไทยจากกาญจนบุรี ครั้นสร้างเสร็จแล้วจึงนำมาถวายที่วัดใหญ่ ตำบลแม่กลอง อำเภอเมืองจังหวัดสมุทรสงครามทางราชการจังหวัดสมุทรสงครามจึงทำตราของจังหวัดเป็น รูปกลองลอยน้ำสองฟากฝั่งเป็นต้นมะพร้าวอันเป็นสัญลักษณ์อาชีพหลักของจังหวัดสมุทรสงคราม

เรื่องกลองใหญ่นี้ ยังมีที่มาอีกนัยหนึ่งเป็นนิยายชาวบ้านเล่าขานกันต่อ ๆ มา ว่ามีกลองใบใหญ่ลอยมาติดหน้าวัดใหญ่ และชาวบ้านช่วยกันเก็บไว้ที่วัด และกลองใบใหญ่นี้ยังมีปรากฏให้เห็นอยู่ที่วัดใหญ่จนปัจจุบัน กลองใบนี้เป็นกลองขนาดใหญ่มาก จึงเรียกว่าแม่กลอง”

(Committees of Documents and Archives Management Department on Behalf of Committees

Holding the Celebrations on the Auspicious of His Majesty the King's Birthday Anniversary, 2001 : 27)

ในด้านศิลปวัฒนธรรมจังหวัดสมุทรสงครามเป็นที่รู้จักในฐานะที่เป็นบ้านเกิดเมืองนอนของพระอัครศิลปินพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย และนักดนตรีที่มีความสำคัญของภูมิภาคอันแสดงเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรมของจังหวัด ได้รับการขัดเกลาทางดนตรีจากครูเพลงในอัมพวาและได้เดินทางเข้าพระนครกลายเป็นผู้สร้างสรรค์บทเพลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักครุตนตรีจากตำบลบางช้าง อำเภออัมพวา ได้ถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีไว้จนกระทั่งถึงปัจจุบัน ได้แก่ หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) คุณครูเอื้อ สุนทรสนาน ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ครูศิริ นักดนตรี ครูอุทัย แก้วละเอียด (ศิลปินแห่งชาติ) พันโทเสนาะ หลวงสุนทร (ศิลปินแห่งชาติ) เป็นต้น พระนามและรายชื่อศิลปินที่กล่าวมาข้างต้นล้วนแต่มีภูมิสำเนาเป็นชาวสมุทรสงครามโดยกำเนิด และได้สร้างสรรค์ผลงานเพลงไทยที่มีชื่อเสียงและนิยมบรรเลงตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ผู้วิจัยได้เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมทางด้านดนตรีไทยและดุริยางคศิลป์ผู้สร้างผลงานทางด้านดุริยางคศิลป์ไทยในจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งจังหวัดสมุทรสงครามยังคงเป็นจังหวัดที่มีการสืบทอดศิลปวัฒนธรรมทางดนตรีไทยมาจนถึงปัจจุบัน รวมถึงมีการเรียนการสอนทางด้านดนตรีไทยตามโรงเรียนในจังหวัดทั้งระดับประถมศึกษาไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาและมีการเรียนในโครงการยุวศิลปิน มูลนิธิ ร.2 ซึ่งทำให้สามารถผลิตบุคลากรทางด้านดนตรีไทยเพื่อเผยแพร่ดนตรีไทยสืบต่อไปในคนรุ่นหลังได้เป็นเป็นอย่างมาก โดยผู้วิจัยได้รวบรวมนำเอาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ในกระบวนการการประพันธ์เพลงไทยเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทางสังคีตศิลป์ไทย ในรูปแบบเพลงโหมโรงในชื่อโหมโรงดุริยางคคีรีสมุทรสงคราม

ด้วยเหตุและผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาบริบทที่เกี่ยวข้องกับดุริยางคศิลป์ในจังหวัดสมุทรสงครามด้วยการสร้างสรรค์และจัดแสดงผลงานสร้างสรรค์ทางสังคีตศิลป์ไทย : โหมโรงดุริยางคคีรีสมุทรสงคราม ซึ่งสามารถทำให้ได้องค์ความรู้ในการประพันธ์เพลงประเภทโหมโรงที่มีการนำผลงานของดุริยางคศิลป์ในจังหวัดสมุทรสงครามแต่ละท่านมาสอดแทรกอยู่ในเพลงโหมโรงที่ผู้วิจัยได้ประพันธ์ขึ้นใหม่ และจัดแสดงผลงานเพลงของดุริยางคศิลป์ในจังหวัดสมุทรสงครามให้คนในจังหวัดสมุทรสงครามและ

นักท่วงเตียวได้ทราบว่า ดุริยภักดิ์ในจังหวัดสมุทรสงครามนั้นได้สร้างผลงานที่ยังคงเป็นเพลงไทยเดิม ซึ่งนักดนตรีไทยรุ่นหลังนำมาบรรเลงจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเห็นว่าดนตรีไทยในจังหวัดสมุทรสงครามนั้นเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่า และมีความสำคัญต่อการดนตรีไทย ผู้วิจัยจึงสร้างสรรค์ผลงานทางสังคีตศิลป์ไทย : โหมโรงดุริยภักดิ์สมุทรสงคราม เพื่อเป็นการสะท้อนถึงภูมิปัญญาในการประพันธ์เพลงของดุริยศิลป์ที่เกิดขึ้นในจังหวัดสมุทรสงคราม ผ่านผลงานสร้างสรรค์ทางบทเพลงของผู้วิจัยและนำองค์ความรู้ในกระบวนการสร้างสรรค์เพลงไทยรวมถึงการนำเอาเพลงไทยที่มีอยู่มาบูรณาการใหม่ เพื่อชำระและอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมสืบไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาบริบทที่เกี่ยวข้องกับดุริยภักดิ์ในจังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์ผลงานทางสังคีตศิลป์ไทย : โหมโรงดุริยภักดิ์สมุทรสงคราม
3. เพื่อสร้างสรรค์และจัดแสดงผลงานการสร้างสรรค์ผลงานทางสังคีตศิลป์ไทย : โหมโรงดุริยภักดิ์สมุทรสงคราม

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการวิจัยศึกษาบริบทที่เกี่ยวข้องกับดุริยภักดิ์ในจังหวัดสมุทรสงคราม สร้างองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์ผลงานทางสังคีตศิลป์ไทย : โหมโรงดุริยภักดิ์สมุทรสงคราม รวมถึงการสร้างสรรค์และจัดแสดงผลงานการสร้างสรรค์ผลงานทางสังคีตศิลป์ไทย : โหมโรงดุริยภักดิ์สมุทรสงคราม

วิธีการศึกษา

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 2 ส่วน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการลงภาคสนาม

1.1 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมเอกสารหนังสือ สิ่งพิมพ์ งานวิจัย และผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนรวบรวมโน้ตเพลง และเทปบันทึกเสียงเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำบทเพลงโหมโรงดุริยภักดิ์สมุทรสงครามจากแหล่งวิทยาการสำคัญในการศึกษาค้นคว้า

1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากงานภาคสนาม ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับการประพันธ์เพลงไทย และข้อมูลตามหัวข้อการจัดเก็บตามแบบฟอร์มการจัดเก็บข้อมูลมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม โดยแบ่งเป็นกลุ่มได้ดังนี้

- 1) สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ทางด้านดนตรีไทย ได้แก่
 1. ครูสมพงษ์ ภูธร ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย
 2. อาจารย์ปริญญา แก้วละเอียด หลายชายครูอุทัย แก้วละเอียด
 3. อาจารย์ ดร.มณฑา ศิลปบรรเลง เหลนหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง)
- 2) สัมภาษณ์นักดนตรีไทยจังหวัดสมุทรสงคราม
 1. ครูอภิชาติ อินทรีย์รงค์ ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสงคราม

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลจากงานภาคสนามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้แยกข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนคือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติและผลงานการประพันธ์เพลงของครูดนตรีไทยในจังหวัดสมุทรสงครามและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ในกระบวนการสร้างสรรค์เพลงไทยรวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับการจัดแสดงดนตรีผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากส่วน

ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการประพันธ์เพลงมาจัดเป็นหมวดหมู่และศึกษาข้อมูลดังกล่าว โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ในกระบวนการสร้างสรรค์บทเพลง พร้อมทั้งศึกษาทฤษฎีทางด้านดนตรี นำมาสู่การประพันธ์บทเพลง เรียบเรียงและแปรทำนอง จัดซ้อม ปรับวง แก้ไขปรับปรุงทำนองและบันทึกเป็นตัวโน้ตเพื่อจัดการแสดงดนตรีสู่สาธารณชน เพื่อนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม กระบวนการสร้างสรรค์และประพันธ์เพลง

ผลการศึกษา

จังหวัดสมุทรสงครามเป็นสถานที่ประสูติของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย และนักดนตรีไทยชั้นครูซึ่งเป็นนักประพันธ์เพลงไทยเดิม เช่น หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์และครูอุทัย แก้วละเอียต (ศิลปินแห่งชาติ) ซึ่งทุกท่านมีผลงานเพลงที่ประพันธ์ไว้เป็นเพลงที่ปัจจุบันนักดนตรีไทยยังนำมาบรรเลงอยู่ จึงถือได้ว่าจังหวัดสมุทรสงครามเป็นจังหวัดที่มีนักดนตรีที่มีความสามารถในการประพันธ์เพลงไทยหลายท่าน จึงเกิดแรงบันดาลใจในการประพันธ์เพลงขึ้นมาใหม่ โดยใช้ลูกตกจากเพลงของดุริยิกวี่ในจังหวัดสมุทรสงคราม มาเรียบเรียงให้เกิดเพลงไทยประเภทเพลงโหมโรง ซึ่งเป็นการประพันธ์โหมโรงที่ถูกต้องตามขนบในการประพันธ์เพลงไทยประเภทโหมโรง ได้นำเพลงทั้ง 4 เพลงของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยและคุณครูอีก 3 ท่านมาประพันธ์ให้เป็นเพลงโหมโรง 4 ท่อน ที่มีอัตราจังหวะสามชั้นและลงท้ายวาตามขนบของเพลงไทยประเภทโหมโรง โดยตั้งชื่อว่าโหมโรงดุริยิกวี่ศรีสมุทรสงคราม

1. การสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์เพลงโหมโรงดุริยิกวี่ศรีสมุทรสงคราม แบ่งเป็น 4 ท่อน ดังนี้

ท่อนที่ 1 เป็นการนำเพลงบุหลันลอนเลื่อนท่อนที่ 1 ซึ่งเป็นเพลงในพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย มาขยายเป็นอัตรา 3 ชั้นโดยใช้เฉพาะเสียงลูกตกนำมาประพันธ์เพลง ซึ่งเป็นท่อนแรกที่ใช้ในการขึ้นเพลงที่สงบเพื่อเป็นการแสดงถึงการที่ได้นำเพลงต้นรากของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยมาประพันธ์ จะเน้นใช้กลวิธีการกรอเป็นส่วนใหญ่ และประพันธ์ให้อยู่ในบันไดเสียงเพียงออล่าง ซึ่งอยู่ในบันไดเสียงเดิมของเพลงบุหลันลอนเลื่อนที่พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยได้ทรงพระราชนิพนธ์ไว้

ท่อนที่ 2 นำเสียงลูกตกของเพลงครวญหา สามชั้น ท่อนที่ 1 2 และ 3 ซึ่งประพันธ์โดยหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ได้ประพันธ์ให้มีอารมณ์สุขุมซึ่งสื่อถึงหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ที่เป็นนักดนตรีผู้มีความสามารถสูงทั้งการบรรเลงและประพันธ์เพลง และเป็นท่อนที่เริ่มในการใช้กลวิธีในการเปลี่ยนบันไดเสียงจากเพียงออล่างมาเป็นเพียงออบน

ท่อนที่ 3 นำเสียงลูกตกของเพลงโยสลัม สามชั้น ท่อนที่ 1 ซึ่งประพันธ์โดยศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ มาประพันธ์ให้มีอารมณ์ที่มีความผ่อนคลายขึ้น เนื่องจากศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ เป็นผู้ที่มีความทันสมัยในด้านดนตรีไทย ท่านได้จัดรายการเผยแพร่ดนตรีไทย ให้ประชาชนทั่วไปได้เข้าถึงดนตรีไทยมากขึ้น ทำให้ในท่อนที่ 3 ได้ประพันธ์ให้เพลงเข้าใจและจำได้ง่ายขึ้น โดยได้นำกลวิธีลูกล่อ-ลูกขัดมาใช้ในท่อนนี้และผู้วิจัยได้นำลูกตกของเพลงโยสลัม สามชั้น ท่อนที่ 1 มาใช้ต่อกัน 2 รอบ เพื่อให้ท่อนที่ 3 มีความยาวกว่าท่อนที่ 2

ท่อนที่ 4 นำเสียงลูกตกของเพลงอุสุเรน สามชั้น ท่อนที่ 1 ซึ่งประพันธ์โดยครูอุทัย แก้วละเอียต (ศิลปินแห่งชาติ) แต่ผู้วิจัยได้นำลูกตกซึ่งอยู่ในบันไดเสียงเพียงออบนมาเปลี่ยนเป็นบันไดเสียงเพียงออล่าง เพื่อให้เข้ากับบันไดเสียงหลักของเพลงโหมโรงดุริยิกวี่ศรีสมุทรสงคราม โดยประพันธ์ให้มีอารมณ์ที่สนุกสนานตามอุปนิสัยของครูอุทัย แก้วละเอียต (ศิลปินแห่งชาติ) มีการใช้กลวิธีลูกล่อ-ลูกขัดและเหลื่อม และมีลงท้ายวาตามขนบของเพลงไทยประเภทโหมโรง

โดยเพลงโหมโรงดุริยิกวี่ศรีสมุทรสงคราม ท่อนที่ 1 มีความยาว 5 จังหวะหน้าทับ ท่อนที่ 2 มีความยาว 6 จังหวะหน้าทับ ท่อนที่ 3 มีความยาว 8 จังหวะหน้าทับ และท่อนที่ 4 มีความยาว 8 จังหวะหน้าทับ ใช้บันไดเสียงเพียงออล่างเป็นหลัก และได้เปลี่ยนบันไดเสียงเพียงออบนในบางประโยค โดยผู้วิจัยได้ใช้ช่วงปีพาทย์ไม้นวมในการบรรเลง

2. การบันทึกโน้ต

สัญลักษณ์แทนลูกฆ้องวงใหญ่ ในการดำเนินการวิเคราะห์ผู้วิจัยได้กำหนดใช้สัญลักษณ์ตัวอักษรแทนเสียงฆ้องวงใหญ่ ที่มีทั้งหมด 16 ลูก เรียงจากลูกที่มีเสียงต่ำสุด (ลูกทวน) ไปหาลูกที่มีเสียงสูงสุด (ลูกยอด) ดังนี้

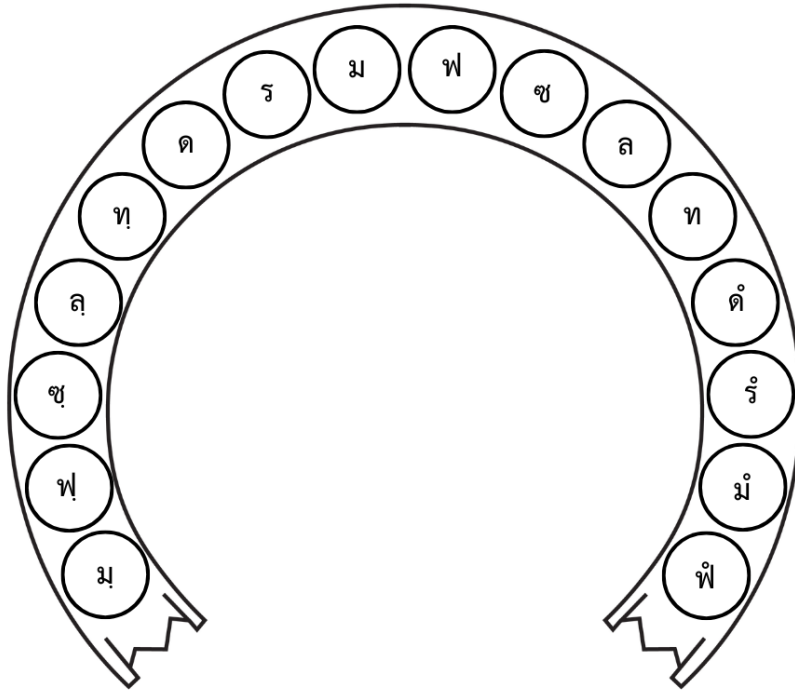

Figure 1 Large Knog Circle

(Source: Thatsanabanjong, 2024)

แบ่งโน้ตทำนองหลักฆ้องวงใหญ่ออกเป็น 2 บรรทัด โดยบรรทัดบนคือทำนองหลักฆ้องวงใหญ่มือขวา บรรทัดล่างคือทำนองหลักฆ้องวงใหญ่มือซ้าย

ลูกที่ 1	เสียง	มี	ใช้สัญลักษณ์แทนเสียงลูกกระนาดเอกนี้เป็น	ม
ลูกที่ 2	เสียง	ฟา	ใช้สัญลักษณ์แทนเสียงลูกกระนาดเอกนี้เป็น	ฟ
ลูกที่ 3	เสียง	ชอล	ใช้สัญลักษณ์แทนเสียงลูกกระนาดเอกนี้เป็น	ช
ลูกที่ 4	เสียง	ลา	ใช้สัญลักษณ์แทนเสียงลูกกระนาดเอกนี้เป็น	ล
ลูกที่ 5	เสียง	ที	ใช้สัญลักษณ์แทนเสียงลูกกระนาดเอกนี้เป็น	ท
ลูกที่ 6	เสียง	โด	ใช้สัญลักษณ์แทนเสียงลูกกระนาดเอกนี้เป็น	ด
ลูกที่ 7	เสียง	เร	ใช้สัญลักษณ์แทนเสียงลูกกระนาดเอกนี้เป็น	ร
ลูกที่ 8	เสียง	มี	ใช้สัญลักษณ์แทนเสียงลูกกระนาดเอกนี้เป็น	ม
ลูกที่ 9	เสียง	ฟา	ใช้สัญลักษณ์แทนเสียงลูกกระนาดเอกนี้เป็น	ฟ
ลูกที่ 10	เสียง	ชอล	ใช้สัญลักษณ์แทนเสียงลูกกระนาดเอกนี้เป็น	ช
ลูกที่ 11	เสียง	ลา	ใช้สัญลักษณ์แทนเสียงลูกกระนาดเอกนี้เป็น	ล
ลูกที่ 12	เสียง	ที	ใช้สัญลักษณ์แทนเสียงลูกกระนาดเอกนี้เป็น	ท
ลูกที่ 13	เสียง	โด	ใช้สัญลักษณ์แทนเสียงลูกกระนาดเอกนี้เป็น	ด
ลูกที่ 14	เสียง	เร	ใช้สัญลักษณ์แทนเสียงลูกกระนาดเอกนี้เป็น	ร
ลูกที่ 15	เสียง	มี	ใช้สัญลักษณ์แทนเสียงลูกกระนาดเอกนี้เป็น	ม
ลูกที่ 16	เสียง	ฟา	ใช้สัญลักษณ์แทนเสียงลูกกระนาดเอกนี้เป็น	ฟ

3. โหมโรงดุริยางค์ศรีสมุทรสงคราม
ท่อนที่ 1

--- ลุ	--- ทุ	--- ร	--- ม	--- ทุ	--- ร	--- ม	--- ช
--- มุ	--- ฟู	--- ลุ	--- ทุ	--- ฟู	--- ลุ	--- ทุ	--- ชุ

--- ม	- ร - ช	--- ล	--- ท	--- ล	--- ท	--- รั	- ม - ม
--- ทุ	- ล - ชุ	--- ลุ	--- ทุ	--- ลุ	--- ทุ	--- ร	- ม - ช

----	--- ม	- ม ม ม	- ม - ม	- ม ม ม	- รั - ม	--- ม	- รั - ท
----	--- ช	- ช ช ช	- ช - ช	- ล ช ม	- ร - ช	--- ม	- ร - ทุ

----	--- ท	- ท ท ท	- ท - ท	- ม รั ท	- ล - -	ช ช - -	ล ล - ท
----	--- ทุ	- ทุ ทุ ทุ	- ทุ - ทุ	- ม ร ทุ	- ล - ช	--- ลุ	--- ทุ

----	----	--- ล	--- ท	----	- ล - ท	- ล - -	- ท - ท
----	----	--- ลุ	--- ทุ	----	- ล - ทุ	- ล - ทุ	----

- ท - -	ล ล - -	ท ท - -	รั รั - ท	- ท - -	ล ล -	ท ท - -	รั รั - ม
- ทุ - ลุ	--- ทุ	--- ร	--- ทุ	- ทุ - ลุ	--- ทุ	--- ร	--- ม

- ล - -	ช ม -	----	ม ร - ม	----	- ร - ม	- ร - -	- ช - ช
- - ช ม	- - ร ทุ	- ล - ทุ	- ล - ทุ	----	- ล - ทุ	- ล - ชุ	----

- - ร ร	- - ช ช	- - ล ล	- - ท ท	- - รั รั	- - ท ท	- - ล ล	- - ช ช
--- ลุ	--- ชุ	--- ลุ	--- ทุ	--- ร	--- ทุ	--- ลุ	--- ชุ

- ช - -	ล ท - รั	- ม - รั	- ล - ท	- - ท -	ท - ล -	ช - ล -	ล - ช -
- ร - ช	--- ร	- ม - ร	- ล - ทุ	--- ล	- ช - ม	- ม - ช	- ม - ร

- - ล ทุ	ร - ทุ ร	- - ร ม	ช - ม ช	- ท - ล	- ช - ม	- ท ล ช	- ม - ร
- ช - -	- ล - -	ล ทุ - -	- ร - -	- ทุ - ลุ	- ช - ทุ	- ทุ ลุ ชุ	- ทุ - ลุ

ท่อนที่ 2

--- ม	-- ซซ	--- ล	-- ซซ	-- ร ม	- ซ - ล	- ซ --	ล ล - ซ
--- ทุ	- ซ --	--- ฤ	- ซ --	- ด --	- ซ - ฤ	- ซ - ฤ	--- ซ

-- ม ม	-- ม ม	-- ร ร	-- ท ท	-- ร ร	-- ท ท	-- ล ล	-- ซซ
--- ซ	--- ม	--- ร	--- ทุ	--- ร	--- ทุ	--- ฤ	--- ซ

-- ล ท	-- ต ร	- ม --	ร ต --	- ม --	ม ร --	ร ท --	ท ล --
- ซ --	ล ท --	ต - ร ต	-- ท ล	-- ร ท	-- ท ล	-- ล ซ	-- ซ ม

- ล --	ซ ม --	ต ต --	ร ร - ม	- ม - ม	- ม --	ม ม --	ร ร - ต
-- ซ ม	- ร ด	--- ร	--- ม	- ซ - ล	- ซ - ม	--- ร	--- ด

-- ม ม	-- ม ม	-- ร ร	-- ต ต	-- ซซ	-- ต ต	-- ร ม	----
--- ซ	--- ม	--- ร	--- ต	--- ร	--- ต	----	ร ต ท ล

-- ท ท	-- ล ล	-- ซซ	-- ม ม	-- ร ร	-- ด ด	-- ร ร	-- ม ม
--- ทุ	--- ฤ	--- ซ	--- ทุ	--- ฤ	--- ซ	--- ฤ	--- ทุ

-- ร ม	- ซ - ล	- ท - ล	- ซ - ม	- ร - ซ	-- ล ท	- ร - ท	- ล - ซ
- ด --	- ซ - ฤ	- ท - ฤ	- ซ - ทุ	- ฤ - ซ	--- ทุ	- ร - ทุ	- ฤ - ซ

- ร - ท	- ล --	ซซ --	ล ล - ท	- ต - ร	ม ร --	-- ล ท	ต -- ร
- ร - ทุ	- ฤ - ซ	--- ฤ	--- ทุ	- ซ --	-- ต ท	ล ซ --	- ร - ร

----	----	--- ท	--- ร	----	- ท - ร	- ท - ร	ม ม - ม
----	----	--- ฟ	--- ร	----	- ฟ - ร	- ฟ - ร	ม ซ - ม

----	----	- ม ม ม	- ร - ต	----	--- ต	- ต ต ต	- ต - ต
----	----	- ล ซ ม	- ร - ด	----	--- ด	- ด ด ด	- ด - ด

-- ม ม	-- ม ม	-- ร ร	-- ต ต	-- ซซ	-- ต ต	-- ร ม	----
--- ซ	--- ม	--- ร	--- ต	--- ร	--- ต	----	ร ต ท ล

-- ท -	ร ด --	-- ท -	ร ด --	- ท - ล	- ซ - ม	-- ร ม	- ซ - ล
- ล - ล	-- ท ล	ซ ล - ล	-- ท ล	- ทุ - ล	- ซ - ทุ	- ด --	- ซ - ฤ

ท่อน 3

เครื่องนำ				ซซ - ล -	ล - ล -	ล - ล -	ทท - รี่ -
ร ร ม ร	ม ร ม ร	ม ร ม ร	ซ ซ ล ซ	-ซ-ซ	ร ร ม ร	ม ร ม ร	ม ร ม ร

เครื่องนำ				ทท - รี่ -	รี่ - รี่ -	รี่ - รี่ -	ซซ - ล -
ซ ซ ล ซ	ล ซ ล ซ	ล ซ ล ซ	ท ท รี่ ท	-ท-ท	- ท - ท	- ท - ท	- ซ - ซ

- ซ - -	ล ท - รี่	- มี่ - รี่	- ท - ล	- ท - ล	- ซ - ม	- ซ - -	ม ม - ร
- ร - ซ	- - - ร	- ม - ร	- ท - ล	- ท - ล	- ซ - ท	- ซ - ทุ	- - - ล

- ท - -	ล ล - -	ท ท - -	ร ร - ม	- - ท -	ท - ล -	ซ - ล -	ล - ซ -
- ฝ - ม	- - - ฝ	- - - ล	- - - ท	- - - ล	- ซ - ม	- ม - ซ	- ม - ร

- - ทุ -	ล ทุ - ทุ	- - ร -	ทุ ร - ร	- - - -	ร ม - ม	- - ซ -	ม ซ - ซ
- - - ซ	- - ล ฝ	- - - ล	- - ทุ ล	- - ล ทุ	- - ร ทุ	- - - ร	- - ม ร

- - รี่ ท	- - ล -	- - ท ล	- - ซ -	- - - ล ซ	- - ม -	- - ซ ม	- - ร -
- - - -	ล ซ - ซ	- - - -	ซ ม - ม	- - - -	ท ล - ล	- - - -	ร ทุ - ทุ

- - รี่ ท	- - ล -	- - ท ล	- - ซ -	- - - ล ซ	- - ม -	- - ซ ม	- - ร -
- - - -	ล ซ - ซ	- - - -	ซ ม - ม	- - - -	ท ล - ล	- - - -	ร ทุ - ทุ

- - ล ซ	- - ม -	- - ซ ม	- - ร -	- - ม ร	- - ทุ -	- - ร ทุ	- - ล -
- - - -	ม ร - ร	- - - -	ร ทุ - ทุ	- - - -	ทุ ล - ล	- - - -	ล ซ - ซ

- - ร ร	- - ม ม	- - ฝ ฝ	- - ซ ซ	- - ร ร	- - ซ ซ	- - ล ล	- - ท ท
- - - ล	- - - ทุ	- - - ฝ	- - - ซ	- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ทุ

- - ร ร	- - รี่ รี่	- - ด ด	- - ท ท	- - ร ร	- - ท ท	- - ล ล	- - ซ ซ
- - - ล	- - - ร	- - - ด	- - - ทุ	- - - ล	- - - ทุ	- - - ล	- - - ซ

เครื่องนำ		ร ร - ม ร	- - ม ซ	เครื่องนำ		ซซ - ล -	ล ซ - -
ร ร ม ร	ท ร ม ซ	- ร - -	ท ร - -	ซ ซ ล ซ	ล ซ ม ร	ร ร ม ร	ท ร ม ซ

เครื่องนำ		ร - ม -	ช - ล -	เครื่องนำ		ท - ท -	ล - ช -
ร ทุ ม ร	ช ม ล ช	- ทุ - ร	- ม - ช	ท ล ท ช	ล ม ช ร	ร ทุ ม ร	ช ม ล ช

ร - ม -	ช - ล -	ท - ท -	ล - ช -	ท - ท -	ล - ช -	ม - ม -	ร - ทุ -
- ทุ - ร	- ม - ช	- ล - ช	- ม - ร	- ล - ช	- ม - ร	- ร - ทุ	- ล - ช

- - ร -	- - ม -	- - ช -	- - ล -	- - ช -	- - ล -	- - ท -	- - ร -
- ทุ - ทุ	- ร - ร	- ม - ม	- ช - ช	- ม - ม	- ช - ช	- ล - ล	- ท - ท

- - - -	- - - -	ร ทุ - -	ท ล - -	ล ช - -	ช ม - -	- - - -	- - - ทุ
- - - -	- - - -	- - ล ช	- - ช ม	- - ม ร	- - ร ทุ	- - - ทุ	- - - -

- - ล ท	- ร - ม	- ม - ม	- ร - ทุ	- ร - ม	- ร - ทุ	- - - ล	- - - ช
- ช - -	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ทุ	- ร - ม	- ร - ทุ	- - - ล	- - - ช

ท่อน 4

เครื่องนำ		- - ม ม -	ช - ช -	เครื่องนำ		- - ท ท -	ร - ร -
- - ช ช	ล ช ล ช	- - - ม	- ม - ม	- - ร ร	ม ร ม ร	- - - ท	- ท - ท

เครื่องนำ		- - ท ท -	ร - ร -	เครื่องนำ		- - ช ช -	ช ล - ช
- - ร ร	ม ร ม ร	- - - ท	- ท - ท	- - ล ล	ท ล ท ล	- - - ช	- - ช ช

เครื่องนำ				- - ม - -	ม ร - -	ร ทุ - -	ท ล - -
ทุ ล ทุ ร	ล ทุ ร ม	ทุ ร ม ช	ร ม ช ล	- - ร ทุ	- - ท ล	- - ล ช	- - ช ม

- - ช ม	- - ร -	- - ล ทุ	- - ร ม	- - ล ทุ	- - ร ม	- - ร ม	- - ช ล
- - - -	ร ทุ - ทุ	- - - -	ร ม - ทุ	- - - -	ร ม - ทุ	- - - -	ช ล - ม

- - ม ม	- - ม ม	- - ร ร	- - ม ม	- - ม ม	- - ม ม	- - ร ร	- - ทุ ทุ
- - - ช	- - - ม	- - - ร	- - - ม	- - - ช	- - - ม	- - - ร	- - - ทุ

- - ม ม	- - ม ม	- - ร ร	- - ทุ ทุ	- - ม ม	- - ร ร	- - ทุ ทุ	- - ท ท
- - - ช	- - - ม	- - - ร	- - - ทุ	- - - ม	- - - ร	- - - ทุ	- - - ทุ

- - มี่ -	มี่ - มี่ -	- - มี่ -	มี่ - มี่ -	- - มี่ -	มี่ - มี่ -	รี้ - มี่ -	มี่ - รี้ -
- - - รี้	- รี้ - ท	- - - รี้	- รี้ - ท	- - - รี้	- รี้ - ท	- ท - รี้	- ท - ล

- - มี่ -	มี่ - รี้ -	- - มี่ -	มี่ - รี้ -	- - มี่ -	มี่ - รี้ -	ท - รี้ -	รี้ - ท -
- - - รี้	- ท - ล	- - - รี้	- ท - ล	- - - รี้	- ท - ล	- ล - ท	- ล - ช

- - รร	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ช ช	- - รร	- - ช ช	- - ล ล	- - ท ท
- - - ล	- - - ท	- - - ฟ	- - - ช	- - - ล	- - - ช	- - - ล	- - - ท

รี้ ท - -	ท ล - -	ล ช - -	ช ม - -	ล ช - -	ช ม - -	ม ร - -	ร ท - -
- - ล ช	- - ช ม	- - ม ร	- - ร ท	- - ม ร	- - ร ท	- - ท ล	- - ล ช

- - ช ช	- - ล ล	- - ท ท	- - ด ด	- - ช ช	- - ด ด	- - รร	- - ม ม
- - - ม	- - - ม	- - - ฟ	- - - ช	- - - ม	- - - ช	- - - ช	- - - ท

- - ท ท	- - ล ล	- - ช ช	- - ม ม	- - รร	- - ด ด	- - ท ท	- - ล ล
- - - ท	- - - ล	- - - ช	- - - ท	- - - ล	- - - ช	- - - ฟ	- - - ม

เครื่องนำ		- - ลล -	ท - ท -	เครื่องนำ		- - ดด -	ร - ร -
- - ล ล	ท ล ท ล	- - - ล	- ล - ล	- - ด ด	ร ด ร ด	- - - ด	- ด - ด

เครื่องนำ		ท ล - -	ช ม - -	เครื่องนำ		ช ม - -	ม ร - -
ท ล ช ม	ช ม ร ด	- - ช ม	- - ร ด	ช ม ร ด	ม ร ด ท	- - ร ด	- - ด ท

- - ล ล	- - ท ท	- - รร	- - ม ม	- - รร	- - ม ม	- - ช ช	- - ล ล
- - - ม	- - - ฟ	- - - ล	- - - ท	- - - ล	- - - ท	- - - ช	- - - ล

- รี้ - ท	- ล - -	ช ช - -	ล ล - ท	- รี้ - มี่	- รี้ - -	ท ท - -	ล ล - ช
- ร - ท	- ล - ช	- - - ล	- - - ท	- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ช

ลงท้ายวา

- มี่ รี้ ท	- ล - รี้	- - - ท	- - - ล	- - - ช	- - - ฟ	- - - ม	- - - ร
- ม ร ท	- ล - ร	- - - ท	- - - ล	- - - ช	- - - ด	- - - ท	- - - ล

ในการประพันธ์โหมโรงดุริยางค์ศรีสมุทรสงครามในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วงปี่พาทย์ไม้นวมบรรเลงและทำการปรับวงทุกเครื่องดนตรี โดยได้นำไปแสดง ณ โครงการชัยพัฒนานุรักษ์ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามและได้ถ่ายทำเป็นวิดีโอและเผยแพร่ทางยูทูป (YouTube) สามารถทำให้ผู้ที่สนใจสามารถเข้าไปรับชมได้

Figure 2 Thai Music Composition
(Source: Thatsanabanjong, 2024)

สรุปผลการศึกษา

การสร้างสรรค์ผลงานทางสังคีตศิลป์ไทย : โหมโรงดุริยางค์ศรีสมุทรสงคราม เป็นงานวิจัยที่ทำขึ้นเพื่อให้ทราบศึกษาบริบทที่เกี่ยวข้องกับดุริยางค์ในจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นงานวิจัยที่องค์ความรู้ในการสร้างสรรค์ผลงานทางสังคีตศิลป์ไทย : โหมโรงดุริยางค์ศรีสมุทรสงคราม และจัดแสดงขึ้น เป็นงานวิจัยที่เน้นการศึกษาเพลงที่ประพันธ์โดยดุริยางค์ของจังหวัดสมุทรสงครามทั้ง 4 ท่าน คือพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย หลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ และครูอุทัย แก้วละเอียด (ศิลปินแห่งชาติ) แล้วนำเพลงของทั้ง 4 ท่านมาประพันธ์ใหม่ โดยให้หลักการประพันธ์ต่าง ๆ ของการประพันธ์เพลงไทยเดิมประเภทเพลงโหมโรง ทำให้ออกมาเป็นเพลงใหม่ คือ โหมโรงดุริยางค์ศรีสมุทรสงคราม ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจในการประพันธ์เพลงไทยประเภทเพลงโหมโรงได้

References

- Aroonrat, P. (2007). *Pathom Bot Dontri Thai*. [Introduction to Thai Music]. Nakhon Pathom: Silpakorn University Publishing House (SUPrint). (In Thai)
- Committees of Documents and Archives Management Department on Behalf of Committees Holding the Celebrations on the Auspicious of His Majesty the King's Birthday Anniversary. (2001). *Culture, Historical Development, Uniqueness, and Wisdom in Samut Songkhram Province*. Bangkok: Kurusapa Printing Ladprao. (In Thai)
- Inyong, A. (2024, January 30). *Interview*. Thai Music Expert. Independent Scholar.
- Keawlaiad, P. (2024, January 22). *Interview*. Thai Music Expert. Roong Aroon School.
- Silapabanleng, M. (2024, January 21). *Interview*. Lecturer. Poh-Chang Academy of Arts, Rajamangala University of Technology Rattanakosin
- Thatsanabanjong, K. (2024). Figure 1 Large Knog Circle.
- Thatsanabanjong, K. (2024). *Homrong Duriyakawi Sri Samutsongkhram*. [Duriyakawi Sri Samutsongkhram Thai Music Composition]. Retrieved 15 November 2024, from <https://www.youtube.com/watch?v=Z3OJRhlizSg>. (In Thai)
- Phusorn, S. (2024, Febuary 18). *Interview*. Thai Music Expert. Independent Scholar.